

Alt Penedès

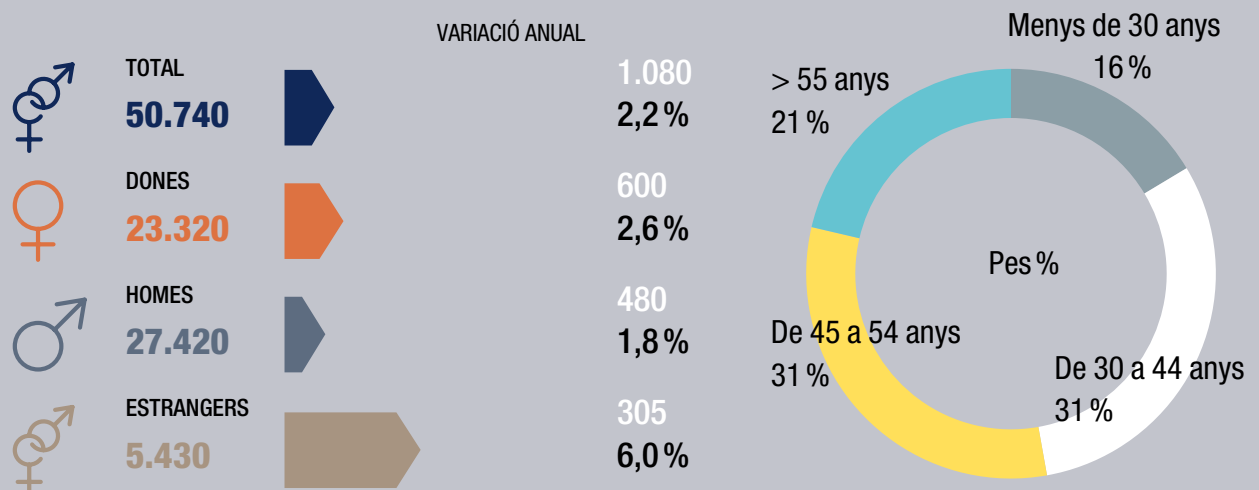

Resum executiu

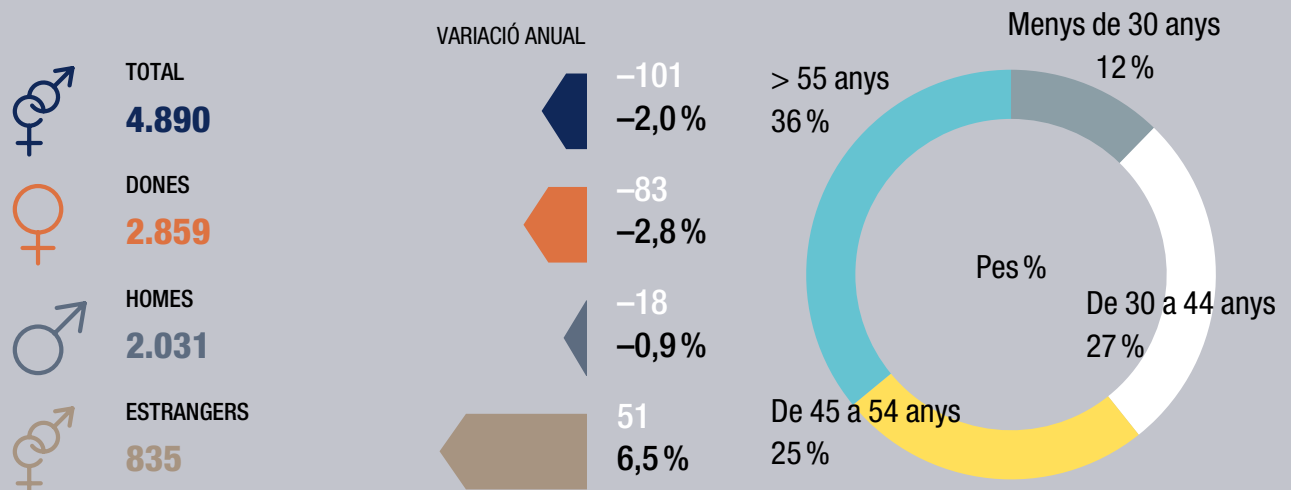
La comarca de l'Alt Penedès mostra una evolució positiva en la majoria d'indicadors socioeconòmics de 2024, amb un dinamisme que s'ha incrementat respecte a l'any anterior en bona part dels indicadors, però amb diferències respecte a la mitjana provincial. La reducció de l'atur s'accelera fins al $-2,0\%$, una millora que està lleugerament per sota de la província ($-2,4\%$). Les dones són les més beneficiades ($-2,8\%$), i per grups d'edat destaca la caiguda en el grup entre 45 i 54 anys ($-6,0\%$), essent la més important de totes les comarques en aquest segment. La taxa d'atur baixa fins al $8,8\%$, alineada amb la provincial ($8,7\%$).

El nombre d'ocupats residents creix el $2,2\%$, superant el ritme provincial ($1,9\%$). En canvi, s'atenua en el cas dels llocs de treball, que s'incrementa l' $1,9\%$ ($2,2\%$ de la província), amb un augment tant del treball assalariat ($2,1\%$), com sobretot de l'autònom ($1,2\%$), després que l'any anterior aquesta modalitat pràcticament s'estanqués. Tanmateix, el teixit empresarial es redueix el $-0,5\%$, a diferència del conjunt de la demarcació, que creix un $0,5\%$. En l'activitat turística, creix l'oferta i la demanda, particularment del turisme rural (12%). Pel que fa al comerç, viu una davallada en la valoració de l'oferta i es detecten fugues rellevants de consumidors cap a altres comarques.

Població ocupada registrada resident a la comarca. IVT 2024

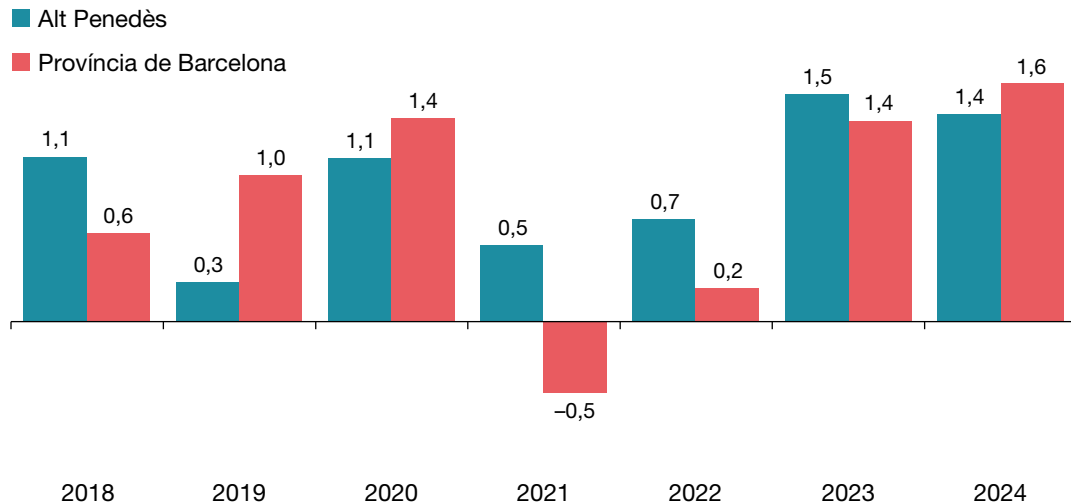
Població aturada registrada resident a la comarca. IVT 2024

La comarca de l'Alt Penedès està formada per 27 municipis, els quals constitueixen una superfície de 592,7 km², el 7,7 % de la superfície de la demarcació. Vilafranca del Penedès n'és la capital.

Gràfic 1

Taxes de variació de la població total, 2018-2024 (en percentatge)

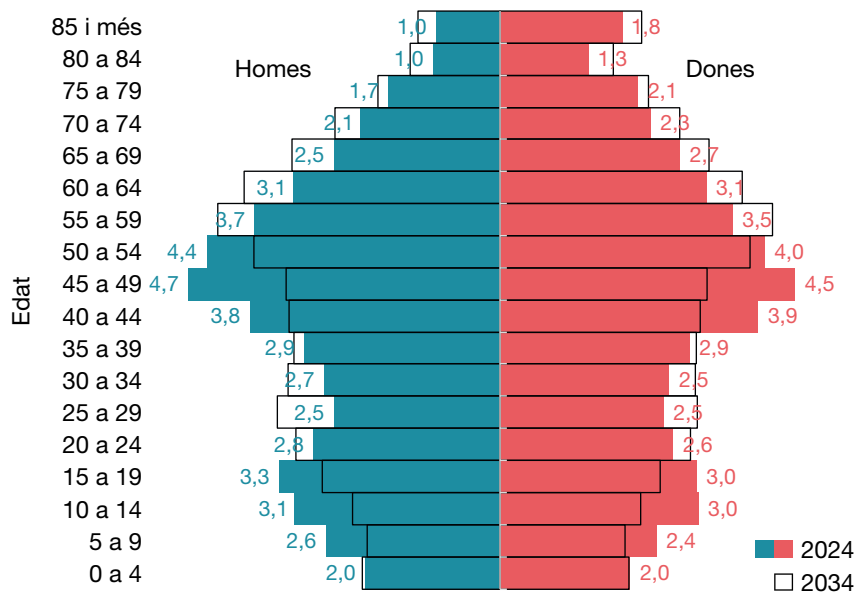

Font: Programa Hermes basat en dades del padró d'habitants de l'INE

L'any 2024, la comarca creix en població l'1,4 % (vegeu el gràfic 1), i se situa en 114.215 habitants, un creixement sensiblement inferior al del conjunt de la província (1,6 %), però semblant a l'any anterior. Entre els grans grups d'edat creix la població de 16 a 64 anys, però sobretot de 65 anys i més (3,4 %), mentre que es redueix entre els menors de 16 anys (-1,5 %). És la comarca on més creix la població nacional (1,0 %), però la població amb nacionalitat estrangera creix més ràpidament (5,3 %), on sobresurt l'augment de població amb nacionalitat colombiana (25,7 %) i peruana (23,2 %). Vint-i-un municipis guanyen població, entre els més notables: Castellet i la Gornal (96), Gelida (134) i Vilafranca del Penedès (945). I sis en perden, amb Sant Sadurn d'Anoia al capdavant (-26).

Gràfic 2

Piràmide d'edats de l'Alt Penedès 2024-2034 (en percentatge)

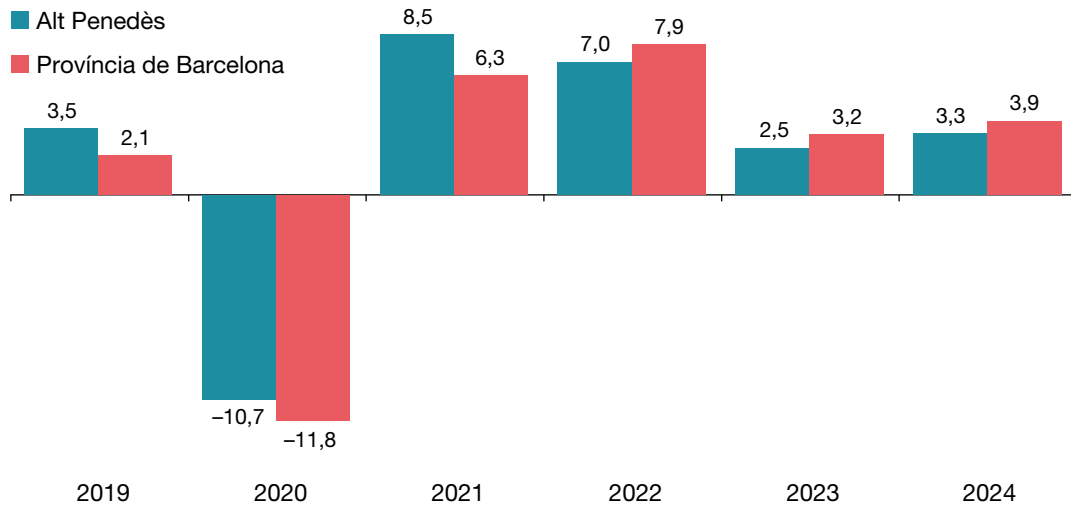

S'aprofundeix en el procés d'envelliment de la població, impulsat per l'important augment de la població gran (3,4 %) i la disminució de la més jove (-1,5 %).

Font: Programa Hermes basat en dades del cens anual de població de l'INE

Gràfic 3

Taxes de variació real del Valor Afegit Brut (VAB) (en percentatge)

Font: BBVA, Anuari Econòmic Comarcal 2025

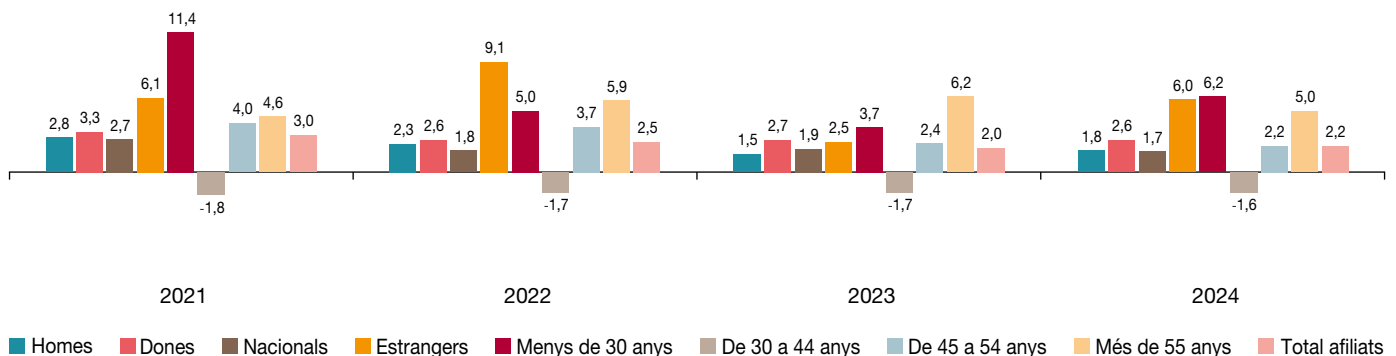
Es tracta de la segona comarca amb un increment més notable de la població ocupada (2,2 %), amb rellevant incidència sobre els ocupats més joves i els de nacionalitat estrangera.

Aquest és el quart any consecutiu que el VAB a la comarca registra un comportament positiu, ja que creix un 3,3 % l'any 2024 (vegeu el gràfic 3), segons l'Anuari Econòmic Comarcal 2025, del BBVA, un ritme de creixement inferior al del conjunt de la província (3,9%). Per la seva banda, l'ocupació registrada de la població resident a la comarca augmenta un 2,2 % l'any 2024 (vegeu el gràfic 4), un increment sensiblement superior al de la província (1,9%). L'increment d'ocupació ha estat més important entre les dones (2,6 %) que entre els homes (1,8 %), i per grups d'edat gairebé tots creixen, notablement entre els menors de 30 anys (6,2 %), i tan sols decreix el grup de 30 a 44 anys (-1,6 %). Per nacionalitat, l'increment

de la població nacional (1,7 %) està molt per sota del de la població amb nacionalitat estrangera (6,0 %). L'any finalitza amb 50.740 persones ocupades, 1.080 més que l'any anterior.

Gràfic 4

Taxes de variació interanual de la població ocupada registrada. Alt Penedès (en percentatge)

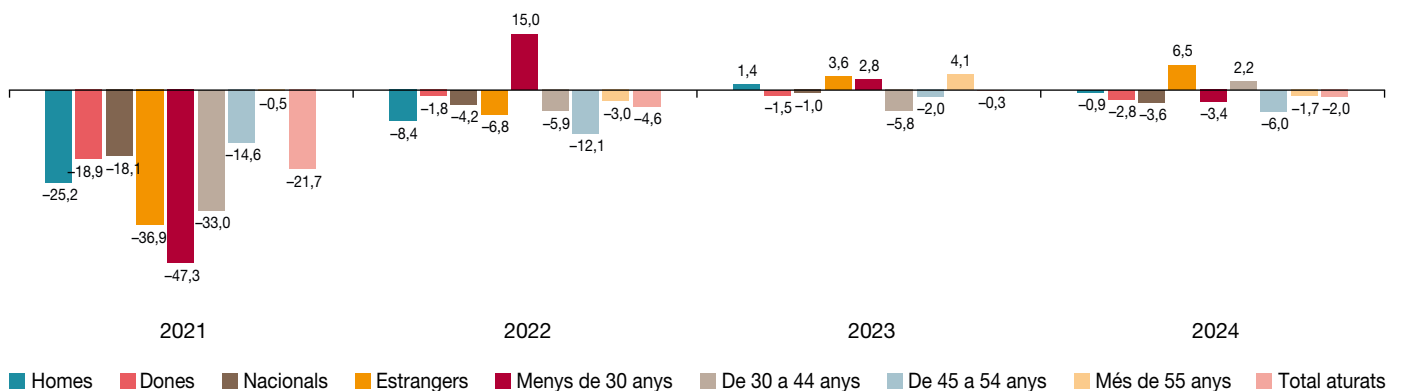
Font: Programa Hermes basat en dades de l'Idescat

L'atur registrat ha augmentat el ritme de reducció l'any 2024, després de la moderació experimentada l'any anterior. La caiguda ha estat del $-2,0\%$ (vegeu el gràfic 5), per sota de la reducció del conjunt de la província ($-2,4\%$). En termes absoluts són 101 persones aturades menys en un any, amb una xifra total de 4.890. L'increment de l'ocupació i la baixada de l'atur ha propiciat la reducció de la taxa d'atur fins al $8,8\%$, gairebé la mateixa taxa que es dona a la província ($8,7\%$).

Per sexe, la caiguda de l'atur es concentra sobretot entre les dones ($-2,8\%$), i és més feble entre els homes ($-0,9\%$). La població nacional també registra un descens de l'atur ($-3,6\%$), enfront de la important pujada entre la població amb nacionalitat estrangera ($6,5\%$). El comportament segons els grups d'edat difereix entre la baixada en el grup de 45 a 54 anys, que és la més significativa entre totes les comarques barcelonines ($-6,0\%$), i l'augment del grup de 30 a 44 anys ($2,2\%$). Per grans sectors d'activitat, la reducció més marcada en termes absoluts s'ha donat als serveis (-70), mentre que en termes relatius s'ha produït a la indústria ($-3,5\%$). Per contra, la població sense ocupació anterior experimenta un lleuger increment ($2; 0,6\%$).

Gràfic 5

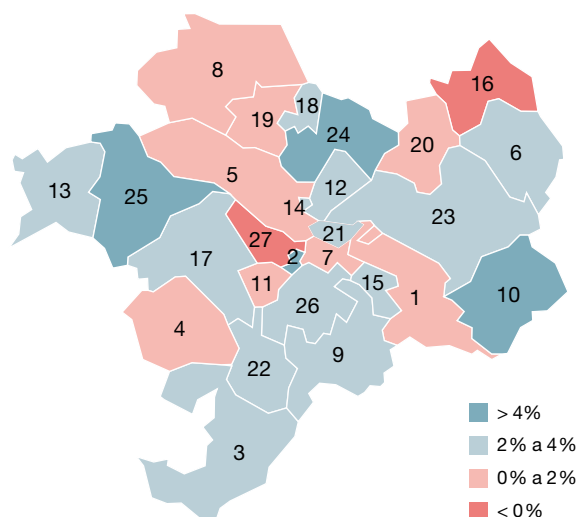
Taxes de variació interanual de la població aturada registrada.
Alt Penedès (en percentatge)

Font: Programa Hermes basat en dades del Departament d'Empresa i Treball

Mapa 1

Variació de la població ocupada registrada.
Alt Penedès, 2024 (en percentatge)

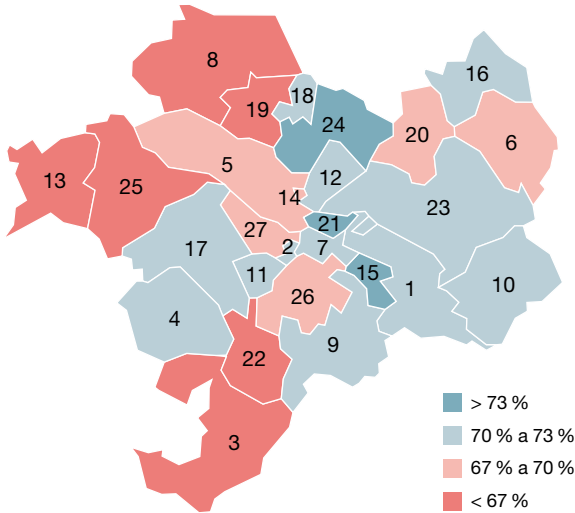

Cau l'atur, particularment en el grup d'edat de 45 a 54 anys i entre les dones. La taxa d'atur es redueix fins al $8,8\%$, gairebé igual que la provincial.

Mapa 2

**Taxa d'ocupació registrada.
Alt Penedès, 2024**

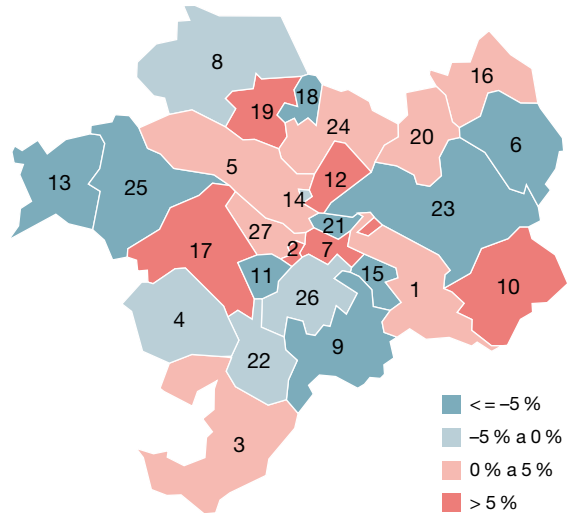
(en percentatge)

Mapa 3

**Variació anual de l'atur registrat.
Alt Penedès, 2024**

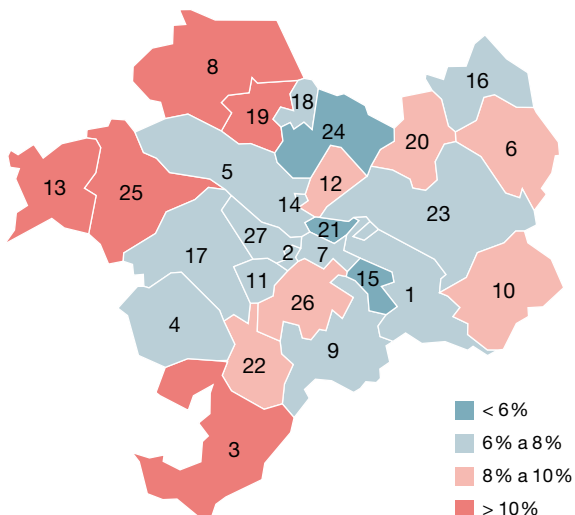
(en percentatge)

Mapa 4

**Taxa d'atur registrada.
Alt Penedès, 2024**

(en percentatge)

Ha crescut l'ocupació a vint-i-dos municipis de la comarca, i quinze d'aquests tenen una taxa d'ocupació igual o superior al 70 %. L'atur es redueix a catorze municipis, i hi ha tres municipis amb una taxa d'atur inferior al 6 %.

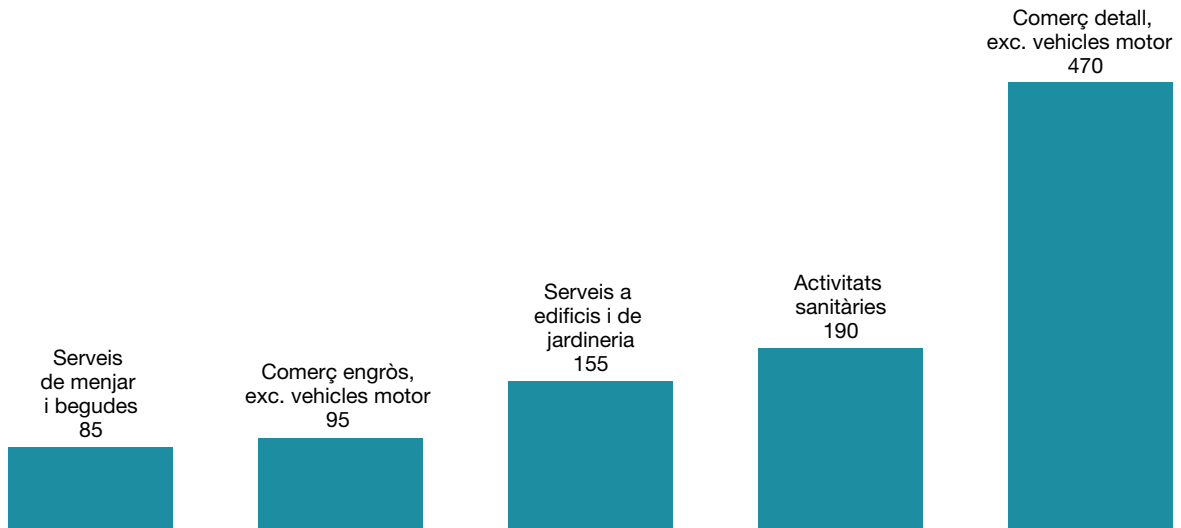
1 Avinyonet del Penedès	15 Sant Cugat Sesgarrigues
2 Cabanyes (Les)	16 Sant Llorenç d'Hortons
3 Castellí i la Gornal	17 Sant Martí Sarroca
4 Castellví de la Marca	18 Sant Pere de Riudebitlles
5 Font-rubí	19 Sant Quintí de Mediona
6 Gelida	20 Sant Sadurní d'Anoia
7 Granada (La)	21 Santa Fe del Penedès
8 Mediona	22 Santa Margarida i els Monjos
9 Olèrdola	23 Subirats
10 Olesa de Bonesvalls	24 Torrelavit
11 Pacs del Penedès	25 Torrelles de Foix
12 Pla del Penedès (El)	26 Vilafranca del Penedès
13 Pontons	27 Vilobí del Penedès
14 Puigdàlber	

Gràfic 6

Subsectors d'activitat amb més guany de llocs de treball.

Alt Penedès, 2024 (absoluts)

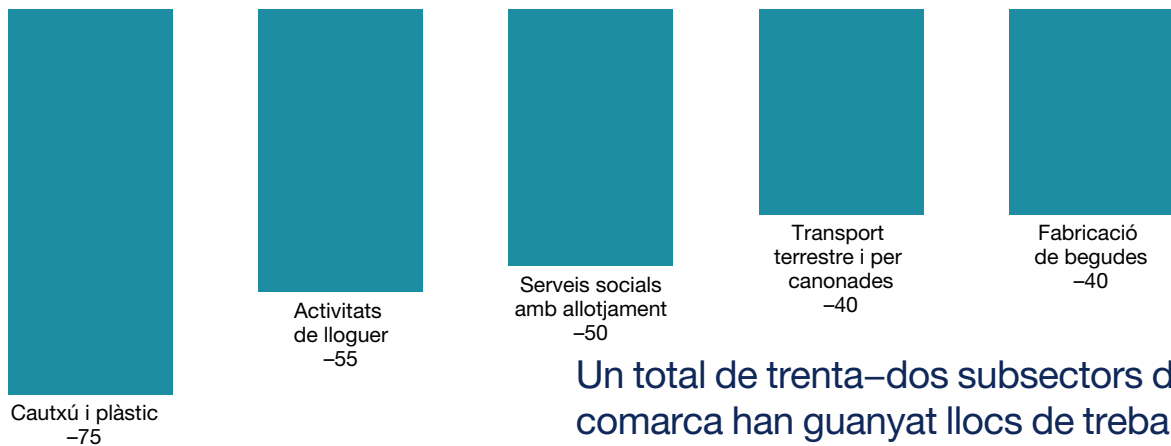

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

Gràfic 7

Subsectors d'activitat amb més pèrdua de llocs de treball.

Alt Penedès, 2024 (absoluts)

Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

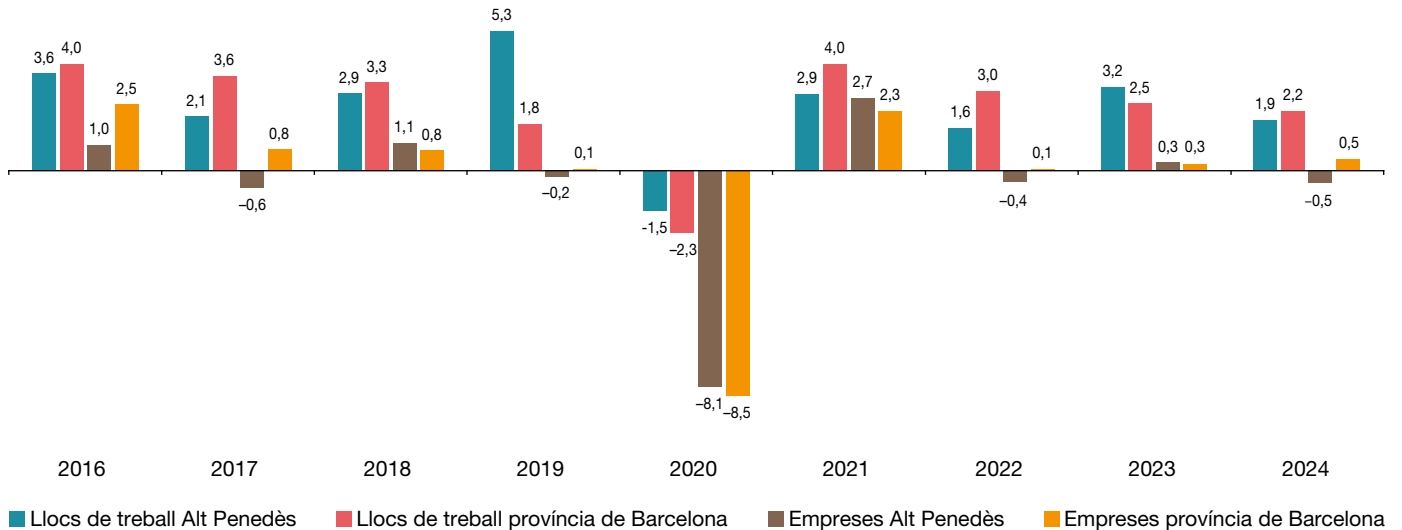
Un total de trenta–dos subsectors de la comarca han guanyat llocs de treball el darrer any, entre els més notables: serveis a edificis i de jardineria (155), activitats sanitàries (190) i comerç al detall (470). Per contra, la fabricació de cautxú i plàstic (–75), d'entre els trenta que perden llocs de treball és el que en perd més.

L'any 2024 finalitza amb un increment dels **llocs de treball** (treballadors de les empreses de la comarca, hi resideixin o no) que arriba als 44.445 llocs, 840 més que l'any anterior, que suposa un augment de l'1,9 %, per sota del creixement provincial (2,2 %). Gran part d'aquest creixement es dona en els llocs de treball assalariats (2,1 %), ja que l'increment de llocs de treball autònom ha estat més dèbil (1,2 %).

Gràfic 8

Taxes de variació interanual dels llocs de treball i empreses

(en percentatge)

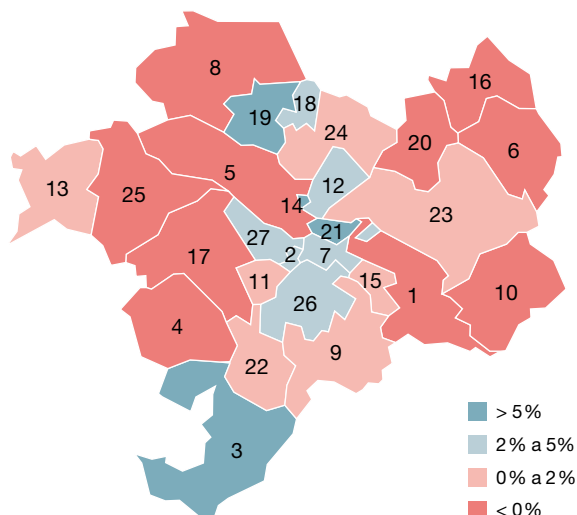
Font: Programa Hermes basat en dades d'Idescat

L'augment interanual de llocs de treball (vegeu el mapa 5) ha estat extensiu en quinze municipis de la comarca. En termes relatius els creixements més nítids són els de Puigdàlber (9,5%), Castellet i la Gornal (16,5%) i Santa Fe del Penedès (16,7%). En canvi, els descensos més intensos es localitzen a Avinyonet del Penedès (-6,1%) i Sant Martí Sarroca (-13,7%). En termes absoluts, els majors increments són els d'Olièrdola (110 llocs de treball més) i Vilafranca del Penedès (780 més).

Mapa 5

Variació de llocs de treball registrats.

Alt Penedès, 2024 (en percentatge)

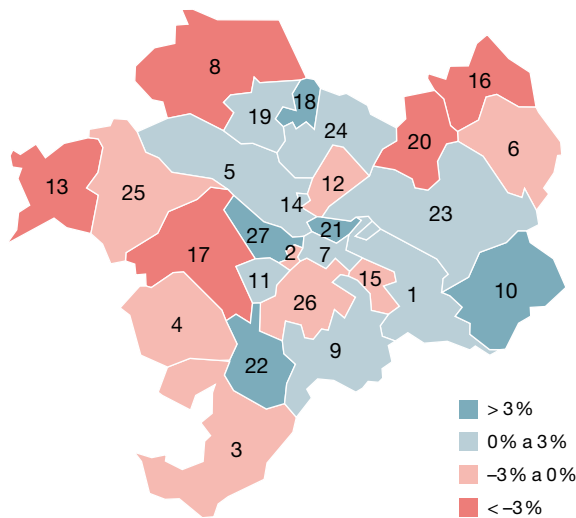
Es manté la dinàmica positiva a l'Alt Penedès pel que fa a llocs de treball, que creix de forma moderada (1,9%). En canvi, el nombre d'empreses baixa el -0,5% al mateix període, derivant un increment del nombre mitjà de treballadors per empresa.

A diferència dels llocs de treball, el nombre d'empreses (comptes de cotització) es redueix en el mateix període un -0,5 % (-15), i finalitza l'any amb un total de 3.240 empreses. El comportament ha estat proporcionalment contrari al del conjunt de la província (0,5 %). Per subsectors, les baixades més importants s'han produït al comerç al detall (-8) i a les activitats especialitzades de la construcció (-7). Per altra banda, s'han registrat increments del teixit empresarial en diversos subsectors, entre els que ressalten les activitats immobiliàries (8) i les activitats administratives d'oficina (10).

Mapa 6

Variació d'empreses registrades.
Alt Penedès, 2024 (en percentatge)

Onze municipis guanyen empreses l'any 2024, amb Santa Margarida i els Monjos (5) i Olesa de Bonesvalls (5) al capdavant. En contraposició, tretze municipis perden empreses en el mateix període, amb Sant Sadurní d'Anoia com el més afectat (-12).

Segons el Sistema d'Anàlisi de Balanços Ibèrics, la comarca registra una elevada concentració sectorial en el sector de la indústria de productes alimentaris i begudes (1.949 milions d'euros de facturació), que aplega gairebé una tercera part dels 6.444 milions d'euros de facturació que generen les empreses de la comarca. Aquest sector està format, bàsicament, per empreses elaboradores de vi i de cava. Per darrere es troba el sector del comerç al detall en establiments no especialitzats (501 M€), el comerç a l'engròs d'alimentació i begudes (462 M€) i el paper i arts gràfiques (439 M€).

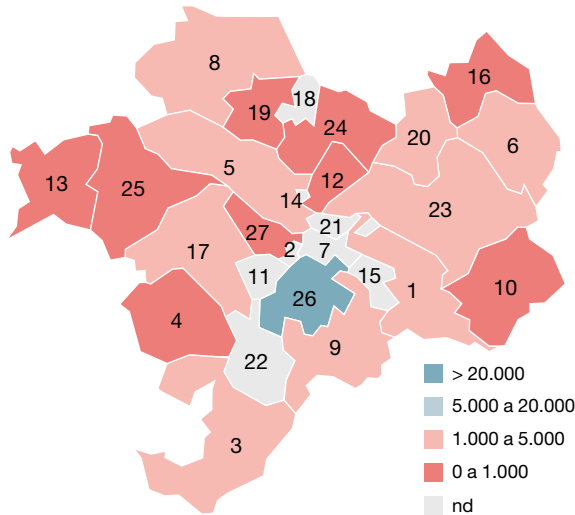
L'impacte de la pandèmia de la covid-19 en termes de facturació a l'Alt Penedès es va traduir en una disminució del 10,2 % del 2019 al 2020. El 2021 la facturació es va recuperar fins a valors pre-pandèmia amb un increment del 10,5 %. El 2022 l'augment interanual va ser del 19,5 % i el 2023 ha estat de l'1,7 %, increment molt inferior al registrat en el conjunt de la província de Barcelona (5,3 %).

En acabar l'any, hi havia 3.351 prestacions per desocupació a la comarca, que són 120 prestacions menys que un any abans. La cobertura de prestacions entre la població aturada és del 73,2 %, però continua per sobre de la taxa provincial (69,2 %). La baixada de l'atur registrat no ha arribat a compensar el descens del nombre de prestacions, així que la taxa de cobertura és pràcticament la mateixa que l'any anterior, tan sols baixa 2 dècimes (73,4 %).

El nombre de contractes laborals signats el darrer any ha estat de 32.098, un -7,2 % respecte a l'any 2023 (2.491 contractes menys), una evolució que contrasta amb l'estabilització en el conjunt de la província (0,0 %). Tots els grans sectors d'activitat han registrat un descens en el nombre de contractes, i ha estat marcadament significatiu en el sector de la construcció (-22,9 %), amb el descens més important entre totes les comarques. Per tipologia, la contractació temporal ha experimentat la caiguda més aguditzada (-9,7 %) que a la contractació indefinida (-3,0 %).

Mapa 7

Recaptació de l'impost sobre les estades en establiments turístics. Alt Penedès, 2024* (en euros)

* Inclou el 2n semestre de 2023 i el primer semestre de 2024, que correspon al 4t trimestre del 2023 i el 1r, 2n i 3r trimestres de 2024.

Font: LABturisme a partir de la Direcció General de Turisme

Els indicadors d'evolució turística de l'Alt Penedès presenten una oferta d'allotjament que segueix incrementant, any rere any, aquest any amb 120 places noves. L'increment més notable aquest any segueix sent dels HUT, amb 88 places noves. També ha obert un establiment hotelier nou, que ha aportat 30 places d'allotjament turístic a la comarca, en relació amb el 2023.

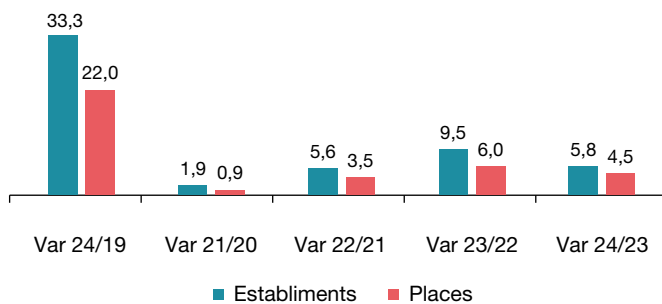
En relació amb la demanda turística de la comarca, els establiments hoteliers arriben gairebé a les 120 mil pernотacions, mentre que el turisme rural es manté just per sobre de les 51.000 pernотacions, incrementant un 12 % la xifra del 2023.

Finalment, la taxa turística (IETT) recaptada a l'Alt Penedès ha estat de 51.740 euros, un -1 % menys que el 2023.

Els habitatges d'ús turístic a l'Alt Penedès incrementen en 88 places noves el 2024 (+9 % respecte al 2023).

Gràfic 9a

Taxes de variació de l'oferta turística* (en percentatge)

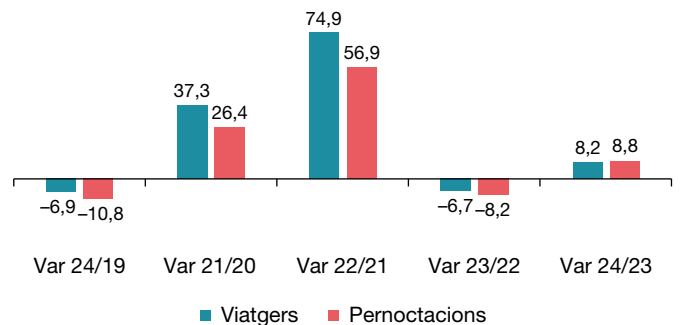

* Inclou establiments i places en hotels, càmpings, turisme rural, apartaments turístics, habitatges d'ús turístic i albergs de joventut.

Font: LABturisme a partir del Registre de Turisme de Catalunya i la Direcció General de Joventut

Gràfic 9b

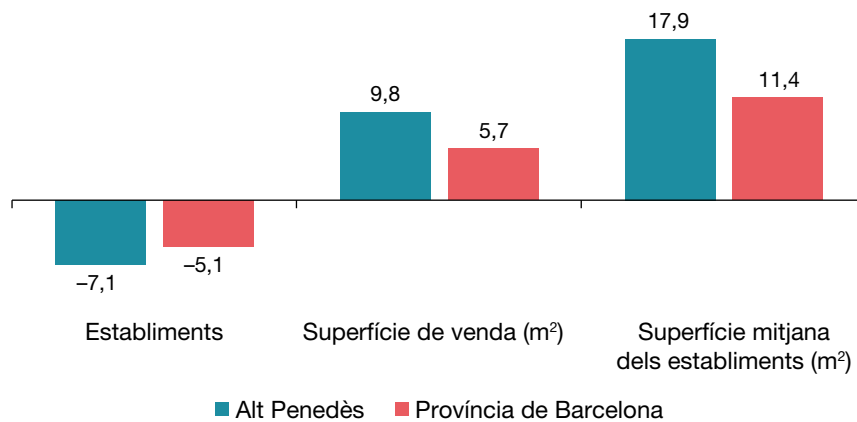
Taxes de variació de la demanda turística* (en percentatge)

* Inclou viatgers i pernотacions en hotels, càmpings i turisme rural.

Font: LABturisme a partir de l'Enquesta d'ocupació en allotjaments turístics, Tourism Data System (TDS)

Gràfic 10

Taxes de variació del comerç (en percentatge)

Font: Cens d'establiments comercials de Catalunya. Departament d'Empresa i Treball i Consell General de Cambres de Catalunya

Respecte al **comerç**, segons les dades publicades a l'Oferta comercial de Catalunya, l'any 2023 hi havia un total de 1.118 establiments comercials a la comarca, que ocupaven una superfície de venda de 199.012 m². Respecte a l'any 2021, mentre que el nombre d'establiments decreix (-7,1 %), la superfície augmenta 9,8 %. La densitat comercial resultant és de 10,08 establiments per cada 1.000 habitants, 8 dècimes menys que l'any 2021. La superfície mitjana per establiment se situa en 178 m², 27 m² més que el 2021, la variació és del 17,9 %, per sobre de la provincial (11,4 %).

A escala municipal, Vilafranca del Penedès és el que concentra el nombre més gran d'establiments (598). Per densitat, la més elevada la trobem a les Cabanyes amb 15,0 establiments per cada 1.000 habitants. Pel que fa a la superfície mitjana, destaca Sant Cugat Sesgarrigues, amb una mitjana de 401 m².

És la comarca amb la superfície mitjana per establiment més elevada, de 178 m². La valoració de l'oferta comercial baixa notablement, fins als 5,46 sobre 10.

Els llocs de treball del subsector del retail s'elevan fins als 7.380 en finalitzar l'any 2024, 515 més que un any abans, que suposa un increment del 7,5 %, una dinàmica molt per sobre de la del conjunt de la província en aquest subsector (0,6 %). Es manté com la divisió d'activitat amb més pes de l'economia comarcal, amb el 16,6 % del total.

Els últims resultats de l'Enquesta d'hàbits de consum i compra el 2024, la valoració de l'oferta comercial al municipi de residència és de 5,46 sobre 10 (quan la mitjana provincial és del 7,15), la més baixa de la província. Quant a l'Índex d'atracció, s'observa una alta retenció de despesa per als productes quotidians. No obstant es detecta una certa pèrdua d'oportunitat, ja que no abasta al total de compradors, produint-se una sensible fuga cap a altres comarques. En la compra de productes no quotidians (equipament de la llar i equipament de la persona), la comarca registra una important pèrdua de compradors, que fan la compra fora de la comarca.